

# Το σχέδιο για να σταματήσει η μετανάστευση των Ελλήνων επιστημόνων

«Πακέτο δράσεων» για την ανάσχεση του ρεύματος φυγής των νέων επιστημόνων στο εξωτερικό επεξεργάζεται η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Σύμφωνα με πληροφορίες, στόχος είναι να δημιουργηθούν περισσότερες από 2.000 θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων καταρχήν για την έρευνα με κονδύλια του νέου ΕΣΠΑ τα οποία συνολικά για την έρευνα και την καινοτομία αγγίζουν το 1,5 δισ. για την επταετία 2014-2020.

Παράλληλα, μέσα στο 2016 γίνεται προσπάθεια για να δημιουργηθεί ένα ανεξάρτητο Ταμείο το οποίο θα χρηματοδοτεί την έρευνα και τις καινοτόμες και νεοφυείς επιχειρήσεις και θα αποτελείται από ένα μείγμα δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Οι δημόσιοι πόροι θα προέρχονται κατεξοχήν από το νέο ΕΣΠΑ, ενώ οι ιδιωτικοί, σε πρώτη φάση, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ). Μόνο για τη διετία 2016-2017, το Ταμείο αναμένεται να διαθέσει πόρους ύψους 300 εκ. ευρώ, για την ανάπτυξη καινοτόμων ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία θα απασχολούνται υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες. Επίσης, θα γίνει προσπάθεια για προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων από ιδιώτες και επενδυτικά κεφάλαια σε Ελλάδα και εξωτερικό. Ειδικότερα, η σύνδεση των πανεπιστημίων και των ερευνητικών κέντρων και η αξιοποίηση της καινοτομίας που προκύπτει από τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα αποτελεί μεγάλο στοιχείο για την κυβέρνηση, αφού μπορεί να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Κομβικό ρόλο στην εφαρμογή του σχεδίου έχει αναλάβει ο αναπληρωτής υπουργός Έρευνας και Καινοτομίας, Κώστας Φωτάκης, ο οποίος από το 2011 και μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων του ως υπουργού βρισκόταν στο «τιμόνι» του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Το ΙΤΕ βρίσκεται μαζί με τρία ακόμα ελληνικά ερευνητικά κέντρα μέσα στη λίστα των 50 κορυφαίων ερευνητικών κέντρων της Ευρώπης.

«Για μας η επίδωξη της ποιότητας επιστημονικής έρευνας και της πραγματικής αριστείας, με την τόνωση των ισχυρών στοιχείων των ανθρώπων και ταυτόχρονα την άμβλυνση των αδυναμιών, αποτελεί προτεραιότητα. Δεν επιτρέπονται εκπτώσεις. Προσδοκούμε να αλλάξει το τοπίο όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία στη χώρα μας και να δώσει μια νέα πνοή στους Έλληνες ακαδημαϊκούς ώστε να φύγουν από τη μιζέρια λόγω των σημερινών συνθηκών κρίσης», τονίζει ο κ. Φωτάκης, χαρακτηρίζοντας εγκληματικό το να φεύγει από τη χώρα η «αφρόκρεμα» του επιστημονικού δυναμικού. «Αυτό, είναι

ένα λαμπρό παράδειγμα των καταστροφικών πολιτικών δημοσιονομικής πολιτικής λιτότητας που εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα χρόνια» σχολιάζει ο αναπληρωτής υπουργός Έρευνας.

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg σε πρόσφατη έρευνά του, την πενταετία 2009-2014 μετανάστευσαν από την Ελλάδα συνολικά 20.281 εξειδικευμένοι ακαδημαϊκοί και ερευνητές, αριθμός δεκαπλάσιος σε σύγκριση με τη αντίστοιχη πενταετία 2000-2005 όταν από τη χώρα είχαν μεταναστεύσει 2.552 νέοι επιστήμονες. Μάλιστα, η Ελλάδα συναγωνίζεται σε απόλυτους αριθμούς τη Γερμανία, στην οποία ο αντίστοιχος αριθμός για την περίοδο 2009-2014 ήταν περίπου 24.000 επιστήμονες, παρότι η ευρωπαϊκή ισχυρή χώρα έχει εξαπλάσιο πληθυσμό.

Τα αριθμητικά μεγέθη και το ποιοτικό έλλειμμα που συνεπάγεται για την ανάπτυξη της χώρας η «διαρροή εγκεφάλων» οδηγούν την ηγεσία του υπουργείου Έρευνας και Καινοτομίας σε μέτρα για τη δημιουργία ευκαιριών για νέους επιστήμονες. Βασικό «εργαλείο» θα αποτελέσει το νέο ΕΣΠΑ, μέσω του οποίου θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας για νέους επιστήμονες, αλλά και ταυτόχρονα ελκυστικά ερευνητικά περιβάλλοντα για ταλαντούχους Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού, οι αποδοχές των οποίων είναι δύο έως τρεις φορές υψηλότερες σε σχέση με αυτές που προσφέρονται σε αντίστοιχες θέσεις της χώρας. «Οι αξιοπρεπείς μισθοί έχουν σημασία. Η συντριπτική πλειονότητα των ερευνητών όμως προτάσσει άλλα κυρίαρχα στοιχεία. Εκείνο που κυρίως θέλουν οι ερευνητές είναι να έχουν τη δυνατότητα να κάνουν καλά την έρευνά τους. Για τον σκοπό αυτό θα επιδιώξουμε να δημιουργήσουμε ποιοτικούς θύλακες μέσα στις δομές που υπάρχουν για την προσέλκυση νέων ερευνητών και καταξιωμένων επιστημόνων», αναφέρει ο κ. Φωτάκης.

Δρομολογείται η δημιουργία Ταμείου που θα χρηματοδοτεί αποκλειστικά την έρευνα και την καινοτομία και, σε πρώτη φάση, θα στηρίζει επιστημονικά προγράμματα, μεταδιδάκτορες και υποψήφιους διδάκτορες και στρατηγικές επενδύσεις για την ανάπτυξη υποδομών.

Για τους τρεις αυτούς σκοπούς, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι έτοιμη να καταβάλλει για τη διετία 2016-2017 χαμηλότοκο δάνειο προς το Δημόσιο το οποίο με τη συνεργεία εθνικών πόρων αναμένεται να οδηγήσει στη δημιουργία ενός αρχικού κεφαλαίου ύψους 300 εκ. ευρώ.